

nocena přínosná spolupráce žáků (např. zpětná vazba spolužáka a další). V tomto ohledu byla nižší míra aktivity i spolupráce žáků v hodinách cizího jazyka zaznamenána na středních školách (oproti základním školám), a to především v případě hospitací nematuritních oborů vzdělání (viz tabulka č. 8). Nemalý podíl hodin s nízkou aktivitou žáků může mít negativní vliv zejména na rozvoj produktivních dovedností žáků v cizím jazyce (především ústní projev).

Pro aktivitu relativně slabších žáků může být demotivující ta skutečnost, že ve vyučovací hodině nejsou schopni dosáhnout úspěchu, což může dále snižovat jejich sebevědomí a motivovanost. Tato otázka byla poměrně dobře uchopena v hodinách cizího jazyka na 1. stupni základní školy, zatímco na 2. stupni základní školy a na středních školách byl alespoň dílčí úspěch slabších žáků zaznamenán v menším podílu hodin, což může dále prohlubovat nejen nízkou aktivitu těchto žáků v hodinách, ale také jejich nižší zájem o studium cizích jazyků, a prohlubovat přesvědčení o omezené potřebnosti jazykových dovedností pro další vzdělávání a profesní uplatnění (viz tabulka č. 8).

Tabulka 8

Aktivita a spolupráce žáků (podíl hospitací komplexní inspekční činnosti s výskytem hodnoceného jevu)

Hodnocený jev	ZŠ (1. stupeň)		ZŠ (2. stupeň)		Gymnázia		Maturitní obory		Nematuritní obory	
	cizí jazyk	celkem	cizí jazyk	celkem	cizí jazyk	celkem	cizí jazyk	celkem	cizí jazyk	celkem
Učitel v hodině vytvářel podmínky, podněty a aktivní byli především žáci.	62 %	67 %	46 %	53 %	53 %	54 %	42 %	44 %	28 %	35 %
V užitých vyučovacích metodách byl aktivním především učitel, méně žáci.	19 %	13 %	28 %	27 %	23 %	25 %	34 %	34 %	43 %	41 %
Téměř každý žák se dostal během hodiny ke „slovu“ před třídou či spolužáky.	79 %	64 %	67 %	46 %	77 %	41 %	72 %	42 %	58 %	39 %
V průběhu hodiny mezi sebou žáci spolupracovali.	55 %	50 %	53 %	43 %	63 %	43 %	48 %	31 %	39 %	22 %
I žáci se slabšími znalostmi zažili při hodině úspěch.	60 %	59 %	42 %	38 %	32 %	26 %	34 %	25 %	32 %	30 %

3.3.4 Žáci se SVP, nadání žáci a diferenciací výuky

Výuka ve kterémkoli vzdělávacím oboru se tradičně potýká s otázkou, jak uchopit různou úroveň dovedností žáků přítomných ve výuce, přičemž mezi hlavní možnosti, které se v tomto ohledu nabízejí, patří využití podpůrných opatření pro žáky se SVP a žáky s nadáním, případně diferencovaná výuka. Tabulka č. 9 ukazuje, že žáci se SVP využívali v hodinách cizího jazyka některé z podpůrných opatření častěji na základních než na středních školách, přičemž rovněž forma podpory byla v případě základních škol různorodější. Nejčastěji se na základních školách jednalo o individuální vzdělávací plán¹⁴, o úpravu organizace, obsahu,

14 51 % hodin cizího jazyka na 1. stupni využívajících podpůrných opatření pro žáky se SVP a 34 % hodin na 2. stupni základní školy.

